

	Φυσικοθεραπεία σε Ειδικές Ομάδες				
Κωδικός Μαθήματος	PHYS302				
Τύπος μαθήματος	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ				
Επίπεδο	Πτυχίο (Επίπεδο 1)				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	3 ^ο Έτος / Εαρινό				
Όνομα Διδάσκοντα	Δρ Βασιλική Σακελλάρη, Μιχαήλ Παντουβέρης				
ECTS	6	Διαλέξεις / εβδομάδα	2	Εργαστήρια / εβδομάδα	2
Σκοπός του Μαθήματος	<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση στην συλλογή, ερμηνεία και οργάνωση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης από ειδικές ομάδες ατόμων όπως ηλικιωμένων, ψυχικά νοσούντων αλλά και άλλων κατηγοριών ασθενών όπως με θέματα ψυχικής υγείας και γυναικολογικά προβλήματα. Το μάθημα προετοιμάζει τους φοιτητές με τις απαραίτητες γνώσεις και τις πρακτικές τεχνικές στην κατάλληλη αξιολόγηση και εκτίμηση των ιδιοτεροτήτων της κάθε ειδικής κατηγορίας ασθενών. Επιπλέον, προετοιμάζει τους φοιτητές στην εξατομικευμένη και εξειδικευμένη οργάνωση προγράμματος παρέμβασης αλλά και τη φυσικοθεραπεία ειδικών ομάδων ασθενών με βάση το χαρακτηριστικό γνώρισμα κάθε ομάδας.</p>				
Μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοούν την επίδραση της γήρανσης στις βιολογικές δομές, κινητικές και νοητικές δεξιότητες των ηλικιωμένων • να καταγράφουν και να συνεκτιμούν τις προσαρμογές σκελετικές, κινητικές, συμπεριφορικές, νοητικές χρησιμοποιώντας κάθε φορά κατάλληλα «εργαλεία» καταγραφής και αξιολόγησης • έχουν την ευελιξία προσαρμογής των εξειδικευμένων Φυσικοθεραπευτικών δεξιοτήτων στην αξιολόγηση και στην αποκατάσταση-επανάταξη ατόμων ειδικών ομάδων 				

- να σχεδιάζουν αποδεδειγμένα προγράμματα παρέμβασης, σύμφωνα με το μοντέλο λειτουργίας του ICF, με άσκηση, εκπαίδευση δεξιοτήτων όπως ασφαλούς μετακίνησης και συμβουλευτική που να στοχεύουν στην πρόληψη των πτώσεων, τη βελτίωση της ισορροπίας, την αύξηση της αυτοπεποίθησης, μειώνοντας το φόβο της πτώσης και προωθώντας έναν ενεργό και υγιή τρόπο ζωής σε μεγαλύτερα άτομα
- να συμμετέχουν με καθοριστικό ρόλο σε κλινικές, όπως κλινικές πτώσεων, που παρέχουν ολοκληρωμένη αξιολόγηση, για τον εντοπισμό υποκείμενων παθολογικών καταστάσεων (όπως η οστεοπόρωση) και παραπέμποντας σε άλλες ειδικές υπηρεσίες καθώς και παρέχοντας ατομικές συμβουλές, παρακίνηση και υποστήριξη
- να οργανώνουν φυσικοθεραπευτικές παρεμβάσεις με στόχο την πρόληψη και αποκατάσταση κοινών παθολογικών καταστάσεων και διαταραχών ειδικών ομάδων
- να υλοποιούν προγράμματα αποκατάστασης, συνεργαζόμενοι κατάλληλα με επιστήμονες που στελεχώνουν επιστημονικές ομάδες υποστήριξης ειδικών ομάδων
- να προσδιορίζουν τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης σε ειδικούς πληθυσμούς

Με την ολοκλήρωση του εργαστηριακού μέρους του μαθήματος ο/η διδασκόμενος/η αναμένεται να είναι σε θέση

- να διεξάγει πλήρη υποκειμενική και αντικειμενική αξιολόγηση σε διαφορετικούς σε ευρείες πληθυσμιακές ομάδες ασθενών (ηλικιωμένους, γυναικολογικούς, εγκαυματίες, καρκινοπαθείς, ακρωτηριασμένους, ψυχιατρικούς κλπ)
- να επιλέγει δια του κλινικού συλλογισμού και τις ιδιαιτερότητες της κάθε ομάδας τις κατάλληλες ερευνητικά τεκμηριωμένες παρεμβάσεις
- να καταγράφει τη λειτουργικότητα, την αναπηρία και τη συνολική κατάσταση υγείας των ασθενών, σύμφωνα με το μοντέλο ICF
- να εφαρμόζει τις φυσικοθεραπευτικές παρεμβάσεις αντιμετωπίζοντας κατάλληλα τις δυσχέρειες στη συνεργασία και επικοινωνία με τους ασθενείς
- να επιδεικνύει γνώση του ρόλου του φυσικοθεραπευτή σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες ασθενών και ικανότητα συνεργασίας με την διεπιστημονική ομάδα
- να επιδεικνύει γνώση του ρόλου του φυσικοθεραπευτή στην κοινότητα

Προαπαιτούμενα	Όχι	Συναπαιτούμενα	Όχι
Περιεχόμενο Μαθήματος	<p>Περιγραφή:</p> <p>Ακρωτηριασμοί</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατηγοριοποίηση ακρωτηριασμών - ακρωτηριασμοί κάτω άκρων - ακρωτηριασμοί άνω άκρων - κολόβωμα, • Φυσικοθεραπευτική αγωγή - προεγχειρητική και Μετεγχειρητική Φυσικοθεραπεία, Κατάλληλες / μη κατάλληλες θέσεις κολοβώματος σε διάφορες θέσεις • Διατήρηση ή επανάκτηση της μυϊκής ισχύος σε ακρωτηριασμένους • Φροντίδα του κολοβώματος - αποφυγή οιδήματος και φλεγμονής, • Πρόληψη συμφύσεων και βελτίωση της κυκλοφορίας, • Επανεκπαίδευση βάδισης – επανεκπαίδευση άλλων λειτουργικών δραστηριοτήτων, Προθέσεις - είδη προθέσεων - μέθοδοι αξιολόγησης της εφαρμογής προθέσεως, επανεκπαίδευση ασθενή στην τοποθέτηση πρόθεσης, επανεκπαίδευση στην εκτέλεση καθημερινών δραστηριοτήτων, • Συναισθηματική, κοινωνική και επαγγελματική προσαρμογή ακρωτηριασμένων <p>Μαιευτική-Γυναικολογία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανατομικές και φυσιολογικές προσαρμογές του γυναικείου οργανισμού κατά την εγκυμοσύνη, στάδια τοκετού, σκοποί της ειδικής φυσικοθεραπείας κατά την εγκυμοσύνη, • Ασκήσεις και θέσεις χαλάρωσης, στόχοι - προ του τοκετού - κατά τον τοκετό, ασκήσεις για διέγερση της κυκλοφορίας και του μεταβολισμού και επιπτώσεις καταπόνηση των κάτω άκρων κατά την εγκυμοσύνη, • Ασκήσεις για σύσπαση και ισχυροποίηση των κοιλιακών μυών, ασκήσεις για βελτίωση της σύσπασης όλου του σώματος, • Φυσικοθεραπεία για τα μεσαίο και απώτερο διάστημα μετά τον τοκετό, 		

- Φυσικοθεραπεία μετά από καισαρική - Φυσικοθεραπεία μετά από περιτομή, Φυσικοθεραπεία μετά από συμφυσιόλυση ή διάταση της ηθικής σύμφυσης

Φυσικοθεραπεία σε άτομα 3ης και 4ης ηλικίας

- Ιδιαιτερότητες ατόμων τρίτης ηλικίας, προσαρμογές των διαφόρων συστημάτων με την πάροδο της ηλικίας,
- Πρόληψη πτώσεων,
- Οστεοπόρωση και άσκηση,
- Παχυσαρκία και άσκηση

Φυσικοθεραπεία σε εγκαυματίες και δερματικά έλκη

- Είδη εγκαυμάτων, επίπτωσης εγκαύματος στον οργανισμό
- Δερματικά έλκη (διαβητικά, πιέσεως,στάδια επούλωσης)
- Ορόλος της φυσικοθεραπείας στην πρόληψη και επούλωση
- Ο ρόλος της Φυσικοθεραπείας στην εγκαυματική νόσο
- Μηχανική συμπεριφορά δέρματος
- Στάδια επούλωσης εγκαυμάτων

Καρκινοπαθείς

- Τύποι καρκίνου, αιτίες και επιδημιολογία
- Παθοφυσιολογικά Χαρακτηριστικά
- Σωματικές/οργανικές επιπτώσεις/συμπτώματα καρκίνου
- Ψυχολογικές Επιπτώσεις/συμπτώματα καρκίνου
- Κοινωνικές Επιπτώσεις/συμπτώματα καρκίνου
- Τύποι θεραπειών/παρεμβάσεων καρκίνου και οι παρενέργειες αυτών
- Καρκινικός Πόνος, επιπτώσεις και τρόποι διαχείρισης
- Ανακουφιστική Φροντίδα

	<ul style="list-style-type: none"> • Ο ρόλος της διεπιστημονικής ομάδας στην αντιμετώπιση του καρκίνου • Ο ρόλος της φυσικοθεραπείας στην αντιμετώπιση του καρκίνου (παρεμβάσεις, μέσα, τεχνικές) <p>Ψυχιατρικά και συνοδά προβλήματα συμπεριφοράς</p> <ul style="list-style-type: none"> • Άτομα με ψυχιατρικά και άλλα προβλήματα συμπεριφοράς, παχύσαρκα άτομα, άτομα με κινητικά και άλλα συνοδά προβλήματα (π.χ. κώφωση, τύφλωση κ.α.) <p>Φυσικοθεραπεία ειδικών πληθυσμιακών ομάδων στην κοινότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ηλικιωμένοι • Χρόνια κλινήρεις νευρολογικοί ασθενείς • Πολυτραυματίες • Ασθενείς υπό μηχανικό αερισμό και οξυγονοθεραπεία κατ' οίκον • Ασθενείς με σύνδρομο Long-Covid • Τηλεαποκατάσταση ασθενών στην κοινότητα • Ένταξη της συνολικής κατάστασης των ασθενών με βάση τη «Διεθνή Ταξινόμηση Λειτουργικότητας, Αναπηρίας και Υγείας» • Ψηφιακή φυσικοθεραπεία στην αξιολόγηση και θεραπεία ειδικών ομάδων ασθενών (γηριατρική, καρκίνος, ακρωτηριασμοί, ψυχικά ασθενείς, μαιευτικοί ασθενείς κ.α. τηλεφυσιοθεραπεία και παρακολούθηση της προόδου τους.
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Θεωρία</p> <p>Η διδασκαλία του μαθήματος συμπεριλαμβάνει διαλέξεις για την προσφορά του θεωρητικού υπόβαθρου. Στη διδασκαλία χρησιμοποιούνται αναλυτικές σημειώσεις με PowerPoint και υλικό πλούσιο σε εικόνες και videos. Μέθοδοι όπως μελέτες περίπτωσης, κλινικά σενάρια, συζήτηση, ερωτήσεις / απαντήσεις χρησιμοποιούνται στην μεθοδολογία διδασκαλίας ανάλογα με τη φύση του μαθήματος. κλινικά σενάρια. Χρησιμοποιείται επίσης σχετικό ερευνητικά τεκμηριωμένο υλικό δημοσιευμένο σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά για παρακολούθηση των πιο πρόσφατων εξελίξεων σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος.</p> <p>Εργαστήριο</p> <p>Κατά τη διάρκεια των εργαστηριακών μαθημάτων, οι φοιτητές αναπτύσσουν τις κλινικές τους δεξιότητες σε μικρές ομάδες, στην αξιολόγηση και εφαρμογή φυσικοθεραπευτικών τεχνικών σε ειδικές</p>

	<p>ομάδες ασθενών έτσι ώστε να μπορούν να εφαρμόσουν με επιτυχία και ασφάλεια σε πραγματικό κλινικό περιβάλλον.</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Κύρια Συγγράμματα:</p> <p>Avers Dale, Wong Rita A. (2022) <i>Guccione's Φυσικοθεραπεία στη Γηριατρική</i>. Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης: Βασιλική Σακελλάρη, Εκδόσεις Broken Hill PublishersLtd., ISBN: 9789925588114</p> <p>Bottomley J, Lewis C. (2008) <i>Geriatric Rehabilitation: A Clinical Approach</i>.3rd ed. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.</p> <p>Riebe D. (2018). <i>ACSM's Guidelines for Exercise Testing and Prescription</i>. 10th ed. Philadelphia: Wolters-Kluwer.</p> <p>ΑσημακόπουλοςΔ. (2016) <i>Σύγχρονη ΩΡΛ Γηριατρικής Εκδόσεις ΡΟΤΟΝΤΑ</i></p> <p>Σακελλάρη Β. Γώγου Β.(2004) <i>Θεραπευτικές Τεχνικές Μάλαξης</i>. Εκδόσεις Παρισιάνου.</p> <p>Χανιώτης Φρ., Χανιώτης Δ., (2012) <i>Γηριατρική</i>. Εκδόσεις: Κ. & Ν. Λίτσας Ο.Ε.</p> <p>Αναφορές:</p> <p>Gillespie, LD, Robertson, MC, Gillespie, WH, Sherrington C, Gates S, Clemson LM, Lamb SE. (2012) <i>Interventions for preventing falls in older people living in the community</i>. <i>Cochrane Database of Systematic Reviews</i> Issue 9. Art. No.: CD007146.DOI: 10.1002/14651858.CD007146.pub3.</p> <p>DeFina LF, Willis BL, Radford NB, et al. (2013) <i>The association between midlife cardiorespiratory fitness levels and later life dementia</i>. <i>Ann Intern Med</i>. 2013; 158:162–168.</p> <p>Imamura M, Williams K, Wells M, Mcgrother C (2015). <i>Lifestyle interventions for the treatment of urinary incontinence in adults</i>. <i>Cochrane Database Syst Rev</i>. (12):CD003505. https://doi.org/10.1002/14651858.CD003505.pub5.</p> <p>Lusardi, M.M., Fritz, S., Middleton, A., Allison, L., Wingood, M., Phillips, E., Criss, M., Verma, S., Osborne, J., Chui, K.K. (2017) <i>Determining Risk of Falls in Community Dwelling Older Adults: A Systematic Review and Meta-Analysis Using Posttest Probability</i>. <i>J. Geriatr. Phys. Ther.</i> 40, 1–36</p>

	<p>Naci H, Ioannidis J. (2013) Comparative effectiveness of exercise and drug interventions on mortality outcomes: metaepidemiological study. <i>BMJ</i>. 347: f5577.</p> <p>Park, S.H. (2017) <i>Tools for Assessing Fall Risk in the Elderly: A Systematic Review and Meta-Analysis</i>. <i>Aging Clin. Exp. Res.</i> 30, 1–16.</p> <p>Raue PJ, McGovern AR, Kiosses DN, Sirey JA. (2017) <i>Advances in psychotherapy for depressed older adults</i>. <i>Curr Psychiatry Rep.</i>19(9):57. https://doi.org/10.1007/s11920-017-0812-8.</p> <p>Scheike TH, Holst KK, Hjelmberg JB. (2015) <i>Measuring early or late dependence for bivariate lifetimes of twins</i>. <i>Lifetime Data Anal.</i> 21(2):280–299.</p> <p>Sherrington, C. Michaleff, Z.A., Fairhall, N., Paul, S.S., Tiedemann, A., Whitney, J., Cumming, R.G., Herbert, R.D., Close, J.C.T., Lord, S.R. (2017) <i>Exercise to Prevent Falls in Older Adults: An Updated Systematic Review and Meta-Analysis</i>. <i>Br. J. Sports Med.</i> 51, 1749–1757.</p> <p>World Health Organisation (2007) <i>WHO Global Report on Falls Prevention in Older Age</i>. Geneva: World Health Organisation.</p> <p>http://www.csp.org.uk/professional-union/practice/evidence-base/physiotherapy-works/falls-and-frailty Physiotherapy works: Falls and frailty The Chartered Society of Physiotherapy. Physiotherapy reduces falls, addresses frailty and restores independence. AGILE Charter Society of Physiotherapy.</p>
Αξιολόγηση	<p>Συνεχής αξιολόγηση (50%):</p> <p>Η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει οποιονδήποτε συνδυασμό των ακόλουθων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή και/ή προφορική, και αποτελείται από ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σύντομης απάντησης, ερωτήσεις ανοικτού τύπου και/ή ερωτήσεις έκθεσης, οι οποίες ευθυγραμμίζονται με τα μαθησιακά αποτελέσματα, προκειμένου να αξιολογηθεί η θεωρητική γνώση που αποκτήθηκε. Οι ερωτήσεις διασφαλίζουν ότι οι φοιτητές θα επιδείξουν βαθιά κατανόηση του αντικειμένου και

	<p>θα εφαρμόσουν τις γνώσεις τους για την επίλυση προβλημάτων ή την ανάλυση σεναρίων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι ομαδικές εργασίες παρέχουν ευκαιρίες στους μαθητές να εφαρμόσουν τις θεωρητικές τους γνώσεις με πρακτικό τρόπο. Οι εργασίες είναι σχεδιασμένες με τρόπο που να απαιτούν κριτική σκέψη, έρευνα, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών. Οι εργασίες θα είναι ομαδικές και θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τα μαθησιακά αποτελέσματα. Οι φοιτητές αξιολογούνται ως προς την ποιότητα της εργασίας τους, το βάθος της κατανόησης που επιδεικνύουν και την ικανότητά τους να επεξηγούν αποτελεσματικά τις ιδέες τους. • Η Εργαστηριακή αξιολόγηση αποτελείται από την αξιολόγηση των αναμενόμενων δεξιοτήτων και ικανοτήτων, της κριτικής σκέψης, της επίλυσης προβλημάτων και των δεξιοτήτων ομαδικής εργασίας. Κατά τη διάρκεια των εργαστηριακών συναντήσεων, οι φοιτητές παρακολουθούν στενά καθώς ασχολούνται με τις εργασίες που τους ανατίθενται και λαμβάνονται σημειώσεις σχετικά με τις ενέργειες, την προσέγγιση και τυχόν σχετικές παρατηρήσεις που αποδεικνύουν την κατανόηση του αντικειμένου και την εφαρμογή των δεξιοτήτων τους. Μετά την αξιολόγηση των εργαστηριακών εργασιών, παρέχεται εποικοδομητική ανατροφοδότηση στους φοιτητές. Επισημαίνονται τα δυνατά τους σημεία και τους τομείς προς βελτίωση, συνδέοντάς τα με τα μαθησιακά αποτελέσματα, ώστε να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν την πρόοδό τους και να τους καθοδηγήσει στην περαιτέρω ανάπτυξή τους. Ανάλογα με τη φύση της εργαστηριακής εργασίας, μπορεί να ενσωματωθεί αξιολόγηση από ομότιμους, όπου οι μαθητές αξιολογούν ο ένας την εργασία του άλλου με βάση τα καθορισμένα κριτήρια, προκειμένου να προωθηθεί ο αυτοαναστοχασμός, η συνεργασία και η βαθύτερη κατανόηση του αντικειμένου. <p>Τελική εξέταση (50%): Περιεκτική τελική εξέταση, για την αξιολόγηση της συνολικής θεωρητικής γνώσης των φοιτητών. Αυτές οι αξιολογήσεις καλύπτουν ένα ευρύτερο φάσμα θεμάτων και μαθησιακών αποτελεσμάτων από ολόκληρο το πρόγραμμα σπουδών, για να εκτιμηθεί η κατανόηση και η ενσωμάτωση της γνώσης των φοιτητών σε διάφορους τομείς.</p>
Γλώσσα	Ελληνικά / Αγγλικά